

Tự kỷ chức năng cao và những ghi chú khác

Tự kỷ chức năng cao là gì?

- Chữ viết tắt của Tự kỷ chức năng cao: high functioning autism (HFA)
- Là trẻ được chẩn đoán Rối loạn phổ tự kỷ (theo DSM-5) và có chỉ số thông minh (Intelligent Quotient, IQ) ≥ 70 . Nói cách khác: trẻ tự kỷ không có chậm phát triển trí tuệ đi kèm thì đều được gọi là trẻ tự kỷ chức năng cao.[1,2]

$$\text{Tự kỷ chức năng cao} = \text{Tự kỷ} + \text{IQ} \geq 70$$

Tại sao nói chẩn đoán "chức năng cao" không phải là chẩn đoán chính thức?

1. Có rất nhiều chức năng ảnh hưởng đến chất lượng sống, khả năng hòa nhập của trẻ tự kỷ. Chẩn đoán HFA chỉ quan tâm đến IQ, nên không phản ánh hết các "chức năng", "tiềm năng" khác của trẻ.
2. IQ cũng rất khó đo lường khi trẻ còn nhỏ, hoặc khi trẻ chưa có ngôn ngữ.

HFA có đồng nghĩa với Hội chứng Asperger không?

- Không.
- Theo sổ tay DSM cũ (DSM-IV-TR, được dùng từ 2013 về trước), chẩn đoán tự kỷ được chia làm 5 chẩn đoán nhỏ. Trong đó Hội chứng Rett và Rối loạn phân rã tuổi ấu thơ thường có IQ thấp nên không bàn ở đây. Còn lại 3 chẩn đoán thì đa số trẻ hội chứng Asperger đã có IQ rất cao ngay từ khi chẩn đoán. Thuật ngữ HFA chỉ áp dụng cho tự kỷ điển hình và PDD-NOS mà thôi. Như vậy, theo DSM-IV-TR, trẻ tự kỷ có IQ ≥ 70 là được xem như chức năng cao; trẻ có hội chứng Asperger là một nhóm riêng.
- Từ 2013, khi DSM-5 nhập Asperger vào chẩn đoán Rối loạn phổ tự kỷ, thì định nghĩa HFA cũng được dùng chung cho mọi trẻ có IQ ≥ 70 .
- Tóm lại, trước 2013, thuật ngữ HFA thuộc về các bé có rối loạn tự kỷ (tức là các bé tự kỷ có chậm nói). Sau 2013, HFA bao gồm tất cả trẻ tự kỷ có IQ ≥ 70 .

DSM-5 phân chia trẻ tự kỷ theo bậc thang hỗ trợ. Vậy tương quan giữa trẻ Asperger và rộng hơn, trẻ HFA với các bậc thang này thế nào?

Giambattista và cs (2018) [2]:

- 95% trẻ Asperger cần hỗ trợ bậc 1
- 55.7% trẻ HFA cần hỗ trợ bậc 1 và 44.3% cần hỗ trợ bậc 2.

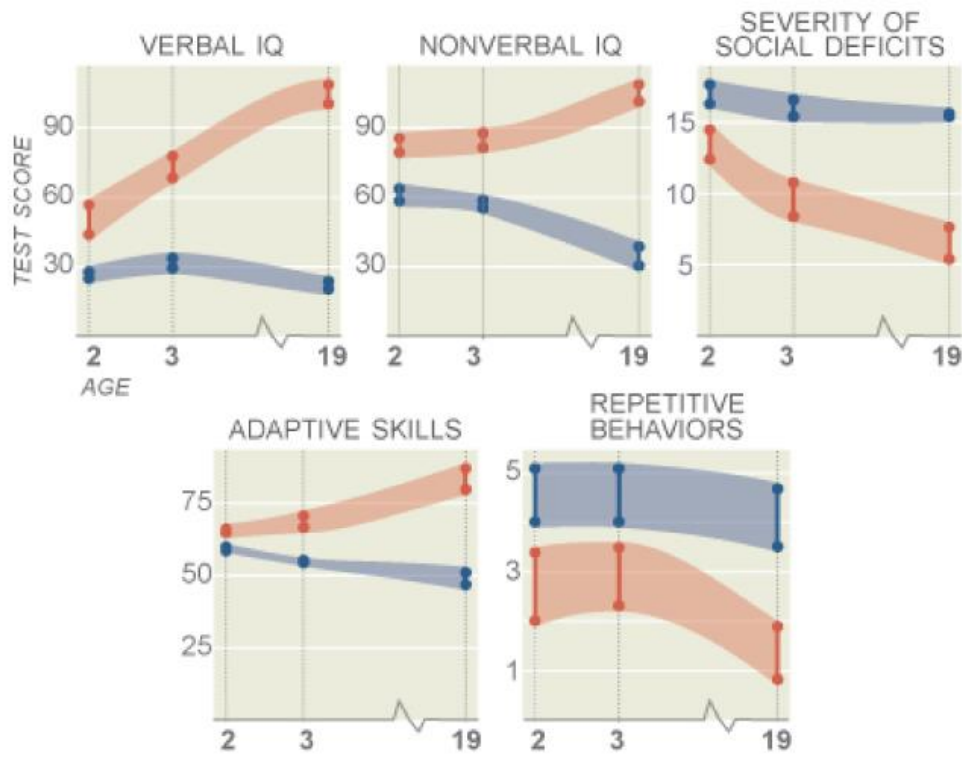

Tỷ lệ trẻ HFA?

- Theo số liệu mới nhất tại Mỹ, có 33% trẻ tự kỷ chậm phát triển trí tuệ.[3] Nghĩa là cứ 3 bé tự kỷ, có 2 bé HFA.

Trẻ chức năng thấp có cải thiện thành trẻ chức năng cao được không?

- Được. IQ của trẻ tăng theo thời gian, cường độ học hành.[4]

⌈ = Range in score within each group at time of testing.

Trẻ còn nhỏ, có ước chừng IQ được không?

- Có thể thử dùng Vineland-3 để ước chừng IQ của trẻ. Xin đọc ở đây.

Biết con mình là trẻ HFA có lợi gì không?

- Xin đọc cuốn sách này: <https://www.amazon.com/Parents-High-Functioning-Autism-Spectrum-Disorder/dp/1462517471>

